

A Disztichon Alfa működtetése

<http://mek.oszk.hu/11700/11744>

2014.

Papp Tibor 1993-ban készített első magyar automatikus versgenerátora, a «**Disztichon Alfa**» 1994-ben jelent meg a Magyar Műhely kiadásában. Az alkalmazást Macintosh OS7-es operációs rendszerre írták, amely ma már kevés számítógépen futtatható.

A Gryphel Project keretében 2001-ben elkezdődött egy Mini vMac emulációs szoftver fejlesztése, amely lehetővé teszi, hogy a régi Macintosh rendszerre írt programok a mai, különböző operációs rendszerekkel működő számítógépen is futtathatóak legyenek.* Az ehhez szükséges programok az alábbi címről tölthetők le (a MEK-be feltett disztichon.zip csomag a Windows változatot tartalmazza: **Mini vMac.exe**):

<http://minivmac.sourceforge.net>

A program futtatásához szükség van egy **vMac.ROM** nevű fájlra is, ami tartalmazza egy régi Macintosh számítógép memóriáját. Ezt a fájlt szerzői jogi okok miatt nem tettük a csomagba, azonban több helyről letölthető az internetről. Amennyiben sikerül megszerezni, ezt a fájlt a többi mellé, ugyanabban az alkönyvtárban kell elhelyezni.

Az alkalmazás indításához szükség van még egy régi Macintosh indító lemezre (**sys753.dsk**), amelyet elhelyeztünk a csomagban, mivel ez nyilvánosan letölthető az Apple honlapjáról:

<http://www.info.apple.com/support/oldersoftwarelist.html>

A fenti fájlok segítségével elindítható egy Windows számítógépen a Macintosh emuláció, ami lényegében egy *gép a gépben* megoldás.

A Disztichon Alfa alkalmazást a **disztichonalfa.dsk** fájl tartalmazza. Az eredeti mágneslemez 2013 nyarán OSZK-s kollégánk, Tóth Péter és Szedlák Ádám közvetítésével eljutott Kádár Tamáshoz és Körtesi Gáspárhoz, akik elkészítették az emulációban futtatható alkalmazást. A fejlesztő munkáról egy budapesti New Technology Meetup előadássorozaton be is számoltak, ez megtekinthető a Youtube-on:

<http://www.youtube.com/watch?v=dHMuCdntz4>

A fenti fájlokat ugyanabba az alkönyvtárba kell kicsomagolni és az alkalmazást az alábbiak szerint lehet elindítani, használni és lezárni:

1. Az alkönyvtárban el kell indítani a **Mini vMac.exe** programot.
2. Éles hang kíséretében új ablak nyílik, melynek a közepén egy kérdőjel ugrál.
3. A bal felső sarokban a File menüben az **Open Disc Image**-re kattintunk.
4. A dialógus ablak megnyílása után kétszer a **sys753.dsk** fájlra kattintva elindítjuk a Macintosh gépünket, amely a vMac program keretén belül jelenik meg: egy felső sorban már a Mac kezelőmenüjét láthatjuk, az asztalon pedig néhány ikont (sys753, Trash, Disk Copy).
5. Ismét meg kell nyitnunk a vMac program File menüjében az **Open Disc Image** menüpontot. (Vigyázat, nem arra az alma ikon melletti File-ra kell kattintani, ami már a Mac asztalon belül van!) Az újabb dialógus ablakban újra a saját gépünk alkönyvtárát látjuk, ahol most a **disztichonalfa.dsk** fájlt kell megnyitni.

* <http://en.wikipedia.org/wiki/VMac>

6. A Mac képernyőn belül megjelenik a **DISZTICHON ALFA** könyvtár, ezen belül egy **... kis gépre** és egy **... nagy gépre** nevű ikon, valamint egy **Hypercard** ikon, amelyek a versgenerátort is működtető Mac-es program. Ezenkívül van egy **Cushing TrueT Magyar** nevű mappa, amely a Papp Tibor által készített magyar betűkészletet tartalmazza.
7. Az alkalmazás alapértelmezésben 600x800 képpontnyi ablakban jelenik meg, de a **Ctrl+F** billentyűk egyszeri lenyomásával **teljes képernyős módba** lehet váltani, így teljesen eltűnik a Windows környezet. Ugyanezzel a billentyűkombinációval vissza lehet váltani az eredeti méretbe.
8. A betűk helyes megjelenése érdekében a magyar betűkészletet a használat elején - egy gépen csak egy alkalommal - telepíteni kell. Kétszer kattintva a bal felső oldalon lévő **sys753**-as ikonra kinyílik a rendszer alkönyvtár. Az itt található **System folder**-t is hasonlóképpen kinyitva, a benne levő **Fonts** mappára az egérkurzossal (lenyomott egérgombbal) rá kell húzni a **disztichon alfa** ablakból a **Cushing TrueT** mappát.
9. Miután így átmásoltuk a magyar betűkészletet a **Fonts** alkönyvtárba, a rendszer mappát a bal felső sarokban található kis üres négyzetre kattintva be lehet zárni. (Ha nem látjuk a kis négyzetet, mert kicsúszott a képernyőről, akkor vagy nagyítsuk teljes képernyősre a megjelenítést a CTRL+F gombbal, vagy a mappa nevére kattintva és az egér bal gombját lenyomva tartva, arrébb tudjuk mozgatni az ablakot.
10. Végül a versgenerátor elindításához nyissuk meg a **disztichon alfa kis gépre** mappát, majd ott a **DISZTICHON ALFA** ikonra kattintva elindul az alkalmazás és folyamatosan kapjuk a generált disztichonokat.
11. Az alkalmazás **leállításához** a kurzossal a jobb alsó sarokban található pontra kell kattintanunk, majd várni pár másodpercet. A megjelenő képernyőn vagy folytathatjuk a versek generálását (#), vagy végleg kiléphetünk a programból (@), ill. módosíthatjuk a verssorok váltakozásának sebességét.
12. A kilépést választva csak a virtuális Macintosh gépen belül zárjuk be a Disztichon Alfa program futását! A következő képernyőn még a Disztichont futtató **Hypercard**-ból is ki kell lépni. Ehhez a Macintosh asztal menüjében a **File**-ra kattintva a **Quit HyperCard** menüpontot kell választani a folyamatosan lenyomott egérgombbal.
13. A Hypercard leállítása után még az emulált Macintosh gépet is ki kell kapcsolni. Ezt a **Special** menüben a **Shut down** paranccsal tehetjük meg.
14. Ezután a Mini vMac programot a **File** menü **Quit** parancsával, vagy a Windowsban megszokott módon: a jobb felső sarokban levő x gombra kattintva zárhatjuk be.